

REFERAT Udvalg for Grøn Omstilling d. 26-08-2025

Mødedato Tirsdag d. 26. august 2025 kl. 17:00

Mødested Mødecenter C, Lokale 29 på Ballerup Rådhus

Mødedeltagere Jesper Würtzen (A) (borgmester), Hella Hardø Tiedemann (A), Allan Kristensen (C) (2. viceborgmester), Stine Rahbek Pedersen (Ø) (Afbud), Jacob Wøhler Jørgensen (V) (Afbud), Sussie Wandel (V) (Afbud), Søren Christiansen (boligforeninger), Peter Hjort (boligforeninger), Johan Tofte (grundejerforeninger) (Afbud), Christian Hansen (grundejerforeninger), Henrik Holmgren (virksomheder) (Afbud), Charlotte Von Hessberg (Grønne interesseorganisationer), Lars Nielsen (virksomheder) (Afbud), Gert Schönberg (fra Grønt Råd), Pia Holm Nielsen (direktør) (Afbud), Steen Pedersen (centerchef for By og Miljø), Trine Baarstrøm (afsnitsleder) (Afbud), Anette Alfred Lysander Nielsen

Indholdsfortegnelse

Meddelelser.....	3
Tema: Solcelleanlæg og anvendelsen af forskellige typer af batterier.....	5
Status på arbejdet med Lokal Grøn Trepert.....	7
Evaluering af Udvalg for Grøn Omstilling.....	9
Eventuelt.....	11

Punkt 1: Meddelelser

1. Et lavere CO2-aftryk ved nybyg og renovering

Udvalg for Grøn Omstilling ønsker, at der bliver sat fokus på et lavere klimaaftryk ved renovering og nybyggeri. Derfor har udvalget ønsket at finansiere et arrangement om emnet til fordel for borgerne i Ballerup Kommune. Den lokale afdeling af Boligselskabet Domea har indvilliget i stå for et borgerarrangement med henblik på at skabe dialog med borgerne om deres erfaringer. Deres kommunikationsafdeling står for formidlingen af arrangementet samt opsamling på tilmelding.

Arrangementet bliver afholdt den 4. september 2025 på Ballerup Rådhus og vil handle om at leve bæredygtigt både, når du laver mad, og når du bygger.

Programmet er som følger:

Kl. 18.00-18.30 Ankomst og forplejning. Vi byder på en sandwich og en vand.

Kl. 18:30-19:00 Velkomst - Borgmester Jesper Würtzen byder velkommen og fortæller, hvad Ballerup Kommune gør - og gerne vil gøre mere af - med hensyn til bæredygtigt byggeri.

Kl. 19:00-19:45 Lav velsmagende budgetvenligt mad med lavt klimaaftryk
Få masser af tips til at sætte budget- og klimavenlige retter på bordet derhjemme. Kristine Melgaard-Mani, der har over 125.000 følgere på Instagram-profilen på @familieliv_paabudget, giver inspiration til overskuelige justeringer i hverdagen.

Kl. 19:45-20:00 Pause med kaffe og kage

Kl. 20:00-20:45 Hvordan skal vi bo og leve i fremtiden?

Kan en hel familie bo på 50 kvm? Kan man dyrke sin egen mad? Hør, hvordan beboerne i Tiny Varigheden i Køge bor i helt små boliger og dyrker en del af deres egen mad. Og bliv klogere på, hvad du skal overveje, hvis du selv vil bygge, bo og dyrke i respekt for naturen – uanset boligform.

Kl. 20:45 Afrunding

Hvad har givet dig inspiration til at gøre noget anderledes i din hverdag

2. Tøjbyttebiks

Forvaltningen har været i kontakt med en række skoleledere og lærere vedr. muligheden for at oprette en byttebiks på skolen. De synes, at det i princippet er en rigtig god ide, men de mangler egnede lokaler og ansatte, der kan påtage sig opgaven. Der er dog to steder i kommunen, hvor en byttebiks allerede findes, og forvaltningen har indhentet erfaringer herfra:

Kasperskolen oprettede sidste år efter ønske fra elevrådet en byttebiks på skolen med et lille udvalg af tøj til bytte mellem alle elever. Erfaringen fra Kasperskolen er, at byttebiksen er nogenlunde godt besøgt, men at biksen ofte roder til, og at der kontinuerligt er ret meget arbejde med oprydning. De fortæller om, at man kunne motivere elever til at stå for at holde orden i byttebiksen mod betaling som et lille fritidsjob, men det vil stadig være nødvendigt med en voksen ansvarlig person. Kasperskolen vurderer, at det er svært at bruge byttebiksen i undervisningen. Det endelige format er ikke fundet endnu, og der skal arbejdes videre med det i det nye skoleår.

Borupgård Gymnasium har også et byttestativ. Det er hidtil blevet brugt meget lidt, men Borupgårds Klimaudvalg (elever) sætter formentlig mere fokus på det i løbet af det nye skoleår. Klimaudvalget skal dog først lige vælge indsats, men formanden vil gerne arbejde med byttebiksen.

Forvaltningen har den 28. august 2025 foretræde for BAFE, Ballerups Fælles Elevråd, hvor ideen om en byttebiks på skolerne bliver præsenteret. Elevrødderne skal drøfte, hvordan man bedst organiserer og implementerer byttebikse på skolerne, og de skal vurdere, om de vil bære ideen hjem til deres lokale skoler og foreslå det i elevråd og til lederne.

Beslutning

Ad 1)

Arrangementet som skulle afholdes den 4. september er blevet aflyst på grund af for få tilmeldinger.

Ad 2)

Orienteringen blev taget til efterretning.

Afbud

Henrik Holmgren (virksomheder), Jacob Wøhler Jørgensen (V), Johan Tofte (grundejerforeninger), Lars Nielsen (virksomheder), Pia Holm Nielsen (direktør), Stine Rahbek Pedersen (Ø), Sussie Wandel (V), Trine Baarstrøm (afsnitsleder)

Punkt 2: Tema: Solcelleanlæg og anvendelsen af forskellige typer af batterier

01.30.10-P15-2-25

Udvalg for Grøn Omstilling besluttede på deres møde den 30. april 2025, at temaet for næste møde den 26. august 2025 skulle omhandle solcelleanlæg og batteriløsninger. Udvalget havde input og ønsker til oplæg, som fremgår af referatet fra mødet. Administrationen har på den baggrund sammensat et program med tre oplæg, som viser forskellige aspekter af temaet. Først vil David P. Meyer fra den lokale virksomhed Xolta præsentere muligheder for at bruge en kombination af solceller og batterier hos forskellige målgrupper. Derefter vil Teamleder Torben W. Lohmann fra Assens Kommune komme med et kommunalt perspektiv på solceller og batterier og sidst vil Teamchef i Energi, Strategisk Ejendomsdrift i DAB og Lejerbo, Lars Gissel fortælle om boligafdelingen Grantoftens solcelleanlæg.

På baggrund af de tre oplæg drøfter udvalget, om det er input, der kan omsættes til Ballerup Kommune, og i hvilken udstrækning udvalget vil komme med anbefalinger til Klima- og Miljøudvalget.

1. Oplæg om, hvordan batterier og solceller kan anvendes effektivt for at forbedre forsyningsikkerheden og fremme den "grønne" dagsorden. Oplæg v/ David P. Meyer fra virksomheden Xolta

Xolta ligger i Mileparken i Skovlunde og har specialiseret sig i batterisystemer, designet til at forbedre energieffektivitet og uafhængighed for både erhverv og private boligejere. I sit oplæg vil David P. Meyer gennemgå hvordan batterier og solceller kan bruges til tre segmenter:

1. Store virksomheder og stat/kommuner
2. Små og mellemstore virksomheder
3. Private

David vil hovedsageligt vise eksempler på, hvordan solceller og batterier bruges. Han vil også beskrive de rammer, som lovgivningen pt. foreskriver.

2. Oplæg om Assens Kommunes erfaringer og planer med solceller og batterier v/ Teamleder Torben W Lohmann, Assens Kommune

Assens Kommune har 33 solcelleanlæg, med en samlet størrelse på omkring 1,1 MWp, som har været i drift siden 2012. Grundet de nuværende omstændigheder omkring det lovgivningsmæssige krav om selskabsudskillelse af kommunale solceller, er det ikke længere rentabelt for dem at opsætte flere solceller. Dette skal ses i lyset af, at de, udover udfordringen med selskabsudskillelse, også har en udfordring med statikken på de tilbageværende tage, der ikke kan holde til at opsætning af solceller.

På baggrund af ovenstående har Assens Kommune undersøgt mulighederne for at sætte batterier op - både på bygninger med og uden solceller. Assens Kommune satser på, at det, med de priser der er lige nu, kan forrente sig at sætte batterier op på knap halvdelen af deres bygninger.

Til Ingeniøren har Teamleder Torben W. Lohmann fra Assens Kommune udtalt:

»Vi har egentlig en forventning om, at batterier vil være rentabelt - i forskellige størrelser selvfølgelig - i omkring 70 procent af vores bygninger,« fortæller Torben With Lohmann således.

Torben W. Lohmann fra Assens Kommune deltager i udvalgmødet og holder oplæg om kommunens erfaring og overvejelser. Torben har også mulighed for at komme nærmere ind på økonomiske detaljer, idet han på nuværende tidspunkt er ved at udarbejde en række beregninger til deres eget udvalg.

3. Oplæg om Grantoftens solcelleanlæg v/ Lars Gissel, Teamchef Energi, Strategisk Ejendomsdrift i DAB og Lejerbo

Lars Gissel holder oplæg om erfaringerne med Grantoftens solcelleanlæg, om solceller generelt og om modeller for solcelleanlæg i den almene sektor. Derudover vil Lars i sit oplæg komme ind på:

- Lovgivning
- Problematikker
- Løsningsmodeller

- Økonomi
- El-regnskaber

Tilføjet efter mødet den 26. august 2025:

De tre præsentationer, der blev vist på udvalgets møde, er vedlagt som bilag.

Økonomiske konsekvenser og finansiering

Ingen økonomiske konsekvenser

Bilag

3 bilag, heraf 0 anbefales.

Beslutningen træffes af

Udvalget for Grøn Omstilling

Indstilling

Center for By og Miljø indstiller, at

1. Udvalg for Grøn Omstilling drøfter oplæggene

Beslutning

Det kan være en udfordring at bruge alt den strøm, et anlæg producerer. Det kan muligvis løses ved at etablere et energifællesskab. Det skal derfor undersøges, om Ballerup Kommune kan anvende den tilgang.

Det skal undersøges, om det vil være en god løsning at koble batterier på nogle bygninger – uden solcelleanlæg. Hvis batterierne skal stå indenfor i en bygning, så skal det undersøges, om det er relevant med en ny brandstrategi.

Oplægsholderne havde erfaring med, at batterier koblet på skoler har en tilbage betalingstid på under 10 år. Ballerup Kommune skal undersøge, om det også vil gælde for bygningsmassen i Ballerup.

Bilag

Præsentation Ballerup. Tilføjet efter mødet i Udvalg for Grøn Omstilling.

Sol over Ballerup. Tilføjet efter mødet i Udvalg for Grøn Omstilling.

Præsentation solceller. Tilføjet efter mødet i Udvalg for Grøn Omstilling.

Afbud

Henrik Holmgren (virksomheder), Jacob Wøhler Jørgensen (V), Johan Tofte (grundejerforeninger), Lars Nielsen (virksomheder), Pia Holm Nielsen (direktør), Stine Rahbek Pedersen (Ø), Sussie Wandel (V), Trine Baarstrøm (afsnitsleder)

Punkt 3: Status på arbejdet med Lokal Grøn Trepert

Sagsfremstilling

Lokale Grønne Treparter er en del af en bred politisk aftale om Den Grønne Trepert, der har til formål at forandre det danske landskab markant ved primært at omlægge landbrugsarealer og i den forbindelse reducere kvælstof til vandmiljøet og binde CO₂. Aftalen involverer en omfattende omlægning af Danmarks arealer og fødevarereproduktion for at reducere kvælstof- og drivhusgasudledninger og hvis muligt forbedre biodiversitet, vandmiljø og drikkevand. Kommunerne spiller en centralrolle i planlægning og implementering af arealomlægningen, og der er nedsat 23 lokale trepart, der skal koordinere indsatsen i deres områder på tværs af kommunegrænser.

Kommunerne er ansvarlige for at vedtage en omlægningsplan med relevante arealer, som kan bidrage til at nå målene. Planerne vil indeholde både skitseprojekter, projekter under forundersøgelse og projekter gennemført indenfor Vandplan 3 perioden 2021-2027. Planerne skal politisk godkendes i slutningen af 2025.

Der er udpeget politiske repræsentanter fra Ballerup Kommune til deltagelse i de to lokale grønne trepart. I Lokal Grøn Trepert Øresund er det Lars Green (R) og Taner Genc (SF), i Lokal Grøn Trepert Roskilde- og Isefjord er det Stine Rahbæk (Ø) og Taner Genc (SF).

I arbejdet med at finde egnede projekter, har administrationen taget udgangspunkt i:

- Analyse af potentielle lavbundsprojekter (udarbejdet og indarbejdet i forbindelse med kommuneplanen)
- Landskabskarakteranalysens anbefalinger til skovrejsning (Landskabskarakteranalysen er udarbejdet med henblik på udarbejdelse af et kommuneplantillæg om skovrejsning, som pågår)
- DN-Ballerups forslag til projektområder og dialog om dette
- De allerede igangværende og planlagte naturprojekter i Ballerup Kommune, der har relevans for Den Grønne Trepert.

På baggrund af dette arbejde indmeldes:

- Tre lavbundsprojekter
- Otte potentielle skovrejsningsarealer
- To ekstensiveringsprojekter.

Lavbundsprojekterne ligger alle tre på tværs af kommunegrænsen og kræver koordinering med nabokommunerne Egedal og Furesø og for projektet ved Engagerrenden kræver det, at Ballerup Kommune sætter ressourcer af til projektledelse. Administrationen arbejder sideløbende med Naturplanen, som varetager forslagene til mere sammenhængende natur og spredningskorridorer, som ligger udover Lokal Grøn Trepert. Et eksempel kan være at øge naturværdierne i området omkring Kræmmerpladsen eller at arbejde med faunapassager.

Tidsplanen hen imod principbeslutning i Kommunalbestyrelsen er:

- Lokale Grønne Treparter drøfter omlægningsplanerne i september/oktober
- Verificering hos Styrelsen og Grøn arealomlægning og Vandmiljø (SGAV) oktober
- Principvedtagelse i Kommunerne ultimo 2025

Økonomiske konsekvenser og finansiering

Ingen økonomiske konsekvenser.

Bilag

0 bilag

Beslutningen træffes af

Udvalg for Grøn Omstilling

Indstilling

Center for By og Miljø indstiller, at

1. orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning

Afbud Henrik Holmgren (virksomheder), Jacob Wøhler Jørgensen (V), Johan Tofte (grundejerforeninger), Lars Nielsen (virksomheder), Pia Holm Nielsen (direktør), Stine Rahbek Pedersen (Ø), Sussie Wandel (V), Trine Baarstrøm (afsnitsleder)

Punkt 4: Evaluering af Udvalg for Grøn Omstilling

Sagsfremstilling

Med henblik på at gøre status, samle erfaringer og skabe synlighed om § 17, stk. 4-udvalgenes arbejde, er det på Økonomiudvalgets møde den 22. april besluttet, at der skal foretages en evaluering af udvalgene ved udgangen af valgperioden. En evaluering kan samtidig danne baggrund for den politiske vurdering af, om § 17, stk. 4-udvalgene i praksis skaber den ønskede værdi. Ballerup Kommune har i indeværende valgperiode (2022-2025) nedsat 16 § 17, stk. 4-udvalg. Det bemærkes, at der er stor variation i udvalgenes opgaver, funktion og medlems sammensætning. Således består nogle udvalg alene af kommunalbestyrelsesmedlemmer, mens andre har en bredere medlemskare. Der er samtidig stor forskel på udvalgenes kommissorium og opgaver.

Det foreslås, at der i § 17, stk. 4-udvalgene gennemføres en enslydende evaluering, så der skabes et ensartet evalueringsgrundlag, der senere præsenteres for Økonomiudvalget i efteråret 2025.

Evalueringen omhandler følgende spørgsmål for udvalgets arbejde:

1. Hvordan har rammerne om udvalgets arbejde fungeret? (mødefrekvens, mødeform, deltagersammensætning, indholdsmæssigt fokus mv.)
2. Hvilke resultater er udvalget lykkedes godt med at realisere?
3. Hvilke resultater har det været svært at lykkes med?

Administrationen lægger op til, at ovenstående spørgsmål drøftes på mødet. I bilag er også kommissoriet for Udvalg for Grøn Omstilling, som evalueringen og besvarelsen af spørgsmålene hertil skal tage udgangspunkt i.

Den videre proces:

På baggrund af udvalgets drøftelse sammenskriver administrationen udvalgets input til de tre evalueringsspørgsmål og samler dem i et notat, der indgår i Økonomiudvalgets drøftelse af alle evalueringerne d. 21. oktober 2025. Forinden skal direktionen drøfte og godkende opsamlingen og sagen.

Økonomiske konsekvenser og finansiering

Ingen økonomiske konsekvenser

Bilag

1 bilag, heraf 1 anbefales

Beslutningen træffes af

Udvalg for Grøn Omstilling

Indstilling

Center for By og Miljø indstiller, at

1. Udvalg for Grøn Omstilling drøfter og besvarer ovenstående spørgsmål 1-3

Beslutning

Spørgsmål 1:

Udvalg for Grøn Omstilling drøftede, at mødefrekvensen er rigtig god. Emnerne har været rigtig gode, god sammensætning af deltagere.

Udvalget fortæller, at der er stor interesse i at udveksle faglig viden med hinanden, og at der er rigtig god energi i udvalget.

Alle vil meget gerne fortsætte i Udvalg for Grøn Omstilling.

Spørgsmål 2:

Udvalget oplever at være lykkedes godt med:

- erfaringsudveksling og vidensdeling, der understøtter Ballerups Klimapolitik og klimahandleplan.
- faglig sparring med hensyn til udrulning af fjernvarme.
- fokus på det uhensigtsmæssige i at bruge varmepumper lokalt i Ballerup Kommune. Især de gamle varmepumper.

Spørgsmål 3:

Udvalget fortæller, at det har været svært med projekterne med inddragelse af børn og unge i en tøjbyttebiks og inddragelse af borgere i Cirkulærøkonomi og bæredygtigt byggeri.

Bilag

ANBEFALES 2022-2025 Kommissorium Udvalg for Grøn Omstilling

Afbud Henrik Holmgren (virksomheder), Jacob Wøhler Jørgensen (V), Johan Tofte (grundejerforeninger), Lars Nielsen (virksomheder), Pia Holm Nielsen (direktør), Stine Rahbek Pedersen (Ø), Sussie Wandel (V), Trine Baarstrøm (afsnitsleder)

Punkt 5: Eventuelt

1. Valg af tema for næste møde i Udvalg for Grøn Omstilling den 5. november 2025

Beslutning

Det blev vedtaget, at til næste møde den 5. november 2025 skal teamet for mødet være – dialog om ”hvor opnår vi mest CO2 reduktion for vores klimamidler”

Der bliver inviteret eksterne oplægsholdere – der viser et klimaregnskab CO2/kroner.

Der vil også blive samlet op på en henvendelse fra Fællesudvalget vedrørende energimærkning og fjernvarme.

Administrationen orienterede om, at anvendelsen af de 4 mio. kr. til klimatiltag blev vedtaget af Kommunalbestyrelsen den 25. august 2025, med den bemærkning, at der fremover skal ses på klimafinansiering holdt op imod CO2 reduktioner.

Afbud Henrik Holmgren (virksomheder), Jacob Wøhler Jørgensen (V), Johan Tofte (grundejerforeninger), Lars Nielsen (virksomheder), Pia Holm Nielsen (direktør), Stine Rahbek Pedersen (Ø), Sussie Wandel (V), Trine Baarstrøm (afsnitsleder)